

Blahopřání prof. PhDr. Stanislavu Stuchlíkovi, DSc., k životnímu jubileu

Studia archaeologica Brunensia. 2021, vol. 26, iss. 1, pp. 5-8

ISSN 1805-918X (print); ISSN 2336-4505 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/144310>

License: [CC BY-SA 4.0 International](#)

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Blahopřání prof. PhDr. Stanislavu Stuchlíkovi, DSc., k životnímu jubileu

Na začátku roku 2020 se dožil 75. narozenin všemi oblíbený kolega, profesor Stanislav Stuchlík. Tato skutečnost působí nenadále u člověka plného optimismu, pracovních nápadů a netuchajícího nadšení pro výzkum doby bronzové a veškerou pravěkou archeologii, kterým pan profesor bez pochyby je. Chceme při této příležitosti blahopřát k osobnímu výročí a také poděkovat za důležitou systematickou práci na poli pravěké archeologie a významnou organizační roli, kterou stmelující osobnost pana profesora v naší archeologii hraje.

V době studií Stanislava Stuchlíka na katedře prehistorie brněnské univerzity (1964-1969) zde přednášel a konal semináře k době bronzové Vilém Hrubý. Pod jeho vedením se začal věnovat problematice starší doby bronzové. Ve své diplomové práci „Sídliště únětické kultury na Moravě“ průkopnický zpracoval málo probádané téma, které následně rozvinul v práci disertační (PhDr., „Moravská únětická sídliště“ 1972). Toto dosud nepřekonané celkové vyhodnocení únětických sídlišť je stále nejdůležitější prací k tématu. V době před obhájením disertační práce Stanislav Stuchlík pracoval jako odborný pracovník v Oblastním muzeu jihovýchodní Moravy v Gottwaldově (dnes Zlín), aby následně nastoupil do Archeologického ústavu

ČSAV Brno, kde působil mnoho let jako vedoucí pravěkého oddělení a setrval zde do roku 2012.

V době svého působení na Akademii věd vedl jubilat četné systematické a záchranné výzkumy, často spolu se svou ženou Janou. Velmi důležitý je dlouholetý výzkum mohylníku v Boroticích, který zúročil v publikacích mezinárodního významu, a také ve svých atestačních pracích, kandidátské disertaci „K poznání vzniku a staršího vývoje lidu středodunajské mohylové kultury na jižní Moravě“ (CSc., 1981) a souhrnné monografii „Borotice. Mohylové pohřebiště z doby bronzové“ (DSc., 2006). Rozsáhlé záchranné výzkumy související s výstavbou vodního díla Nové Mlýny přivedly Stanislava Stuchlíka k výzkumu pohřebiště únětické kultury na Mušově (monografie 1987). Jako editor a hlavní autor stojí také za monografickým souhrnem výzkumu celého regionu „Oblast vodního díla Nové Mlýny od pravěku do středověku“ (2002). Na dalším ze záchranných výzkumů, Moravská Nová Ves – Hrušky, doložil kontinuitu pohřebního ritu mezi protoúnětickou a únětickou kulturou (monografie spolu s J. Stuchlíkovou, 1996). V rámci meziinstitucionálního výzkumného projektu „Pravěká socio-kulturní architektura na Moravě“ provedli spolu s manželkou systematický výzkum rondeloidu

a přilehlé kůlové stavby ze starší doby bronzové v Šumicích. Významným okruhem badatelského zájmu Stanislava Stuchlíka, jak svědčí mnohé publikace, je také výskyt zlatých a jantarových artefaktů v pravěkých kontextech. Byl účasten mezinárodního projektu „Das prähistorische und keltische Gold in Bayern, Böhmen und Mähren“ a také mezinárodní konference The Amber Roads - San Marino (2016).

Pojetí starší a střední doby bronzové na Moravě jubilant významně upevnil sepsáním kapitol do „Pravěkých dějin Moravy“, dosud klíčové syntézy stavu bádání, která vyrostla pod editorstvím V. Podborského (1993). Své poznatky přednesl také na mnohých zahraničních konferencích včetně světových archeologických kongresů a na zahraničních univerzitách. Aktivitu jubilanta byly v mnohých případech podpořeny projekty Grantové agentury ČR, kde byl i několik let členem panelu, a i mezinárodními projekty.

Svoji pedagogickou činnost zahájil Stanislav Stuchlík na Masarykově univerzitě přednáškami k pohřebnímu ritu v pravěku. Po získání docentury na základě předloženého spisu „Zlato na Moravě“ na Masarykově univerzitě (doc., 1996) se stal kmenovým vyučujícím v nově založeném semináři archeologie Slezské univerzity v Opavě (1997, dnes Ústav archeologie), kde je činný dodnes. Na Masarykově univerzitě v Brně pak obhájil profesuru a v roce 2001 byl profesorem jmenován. Vedle bakalářských a magisterských prací vede profesor Stuchlík i práce doktorské, a to jak na domovské Slezské univerzitě, tak i na Masarykově univerzitě. Je také častým členem komisí u obhajob doktorských prací, členem oborových rad doktorského studia oboru archeologie v Opavě a Hradci Králové a místopředsedou komise pro obhajoby doktorských disertačních prací (DSc.) v oboru archeologie v České republice v rámci Akademie věd.

Významnou část svého času věnoval prof. Stuchlík organizaci. V roce 1984 v Kravsku založil tradici sympozií ke starší době bronzové

v českých zemích a na Slovensku. Pravidelná setkání badatelů zabývajících se starší dobou bronzovou se rozrůstala. V různých ročnících byla rozšířena o témata pozdního eneolitu nebo střední doby bronzové a v některých letech přerostla setkání ve formát středoevropské konference. Periodicita setkávání se po roce 2001 rozvolnila do dvouletého cyklu, ale pokračuje stále a po setkání v Modre na Slovensku (2019) je již plánováno zasedání v Nymburce (2021).

Jubilant také dlouhodobě působí jako člen redakce časopisu *Pravěk*, ale také v redakčních radách Sborníku Slovenského národního muzea, Přehled výzkumů a jako člen redakce řady sborníků *Acta archaeologica Opaviensia*, kde je i editorem více čísel. Je také autorem a spoluautorem výstav a mnoha popularizačních přednášek.

Profesor Stuchlík patří k osobnostem jimž osud nebyl vždy nakloněn, ale všechny nesnáze přijal důstojně a čelil jim s otevřeným hledím. Svým kolegům i studentům je vždy nápomocný a s mnohými ho pojí nepochybné přátelství. Lidským, laskavým přístupem a konsenzuálním jednáním dokázal vyřešit mnohé sporné otázky a nejisté podniky přivést k cíli.

Vedle přátelských vztahů s lidmi má jubilant výtečné vztahy i s čtyřnohými přáteli. Dlouhá léta doprovázela kroky manželů Stuchlíkových věrná fenka černého špice, Ajka. Tuto svoji náklonost profesor Stuchlík přetransformoval i v odborný zájem v krátkých studiích „Historie a současnost psích hřbitovů“ (spolu s J. Stuchlíkovou, 1999) a „Pes v neolitu“ (2006). Trefnými a vtipnými poznámkami nejen ze života pravěkých psů nám zpříjemnil také mnohé odborné debaty.

Vědecká i organizační práce jubilanta patří k těm, které jsou postaveny na soustavném a trpělivém úsilí, bez lživých proklamací a velkých gest. Je jisté, že z ní budeme moci dlouho čerpat my a mnoho badatelských generací po nás.

Pane profesore, přejeme Vám do dalších let pevně zdraví a radost z poznávání nových obzorů!

Obr. 1. Stanislav Stuchlík na vrcholu. Lokalita Michelberg (Haselbach, Rakousko; foto M. Košťál a A. Slámová).

Bibliografie

Podborský, V. 2007: Pane profesore Stuchlíku! Vítejte do klubu mladých seniorů. Pravěk NŘ 15/2005, 3–5.

Sklenář, K. – Sklenářová, Z. 2005: Bibliografický slovník českých, moravských a slezských

archeologů a jejich spolupracovníků z příbuzných oborů. Praha.

Stuchlík, S. 2017: Starší doba bronzová v českých zemích a na Slovensku nebo ve střední Evropě. Pravěk NŘ 25, 319–324.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.

Obr. 2. Stanislav Stuchlík s kolegy Janem Petříkem, Janem Johnem a Ondřejem Chvojkou. Muzeum v Mistelbachu (Rakousko; foto M. Košťál a A. Slámová).

Obr. 3. Stanislav Stuchlík a Michal Ernée. Lokalita Michelberg (Haselbach, Rakousko; foto M. Košťál a A. Slámová).